

RÅTE

Denne visuelle guiden er laget for elever som trenger ekstra forberedelse til forestillingen. Guiden kan brukes som verktøy for lærer eller assistent sammen med eleven, eller leses av eleven selv.

Det er lov å snakke, le, gråte, tikse og oppføre seg slik man har behov for under visningen.

Den visuelle guiden inneholder:

- ☐ Presentasjon av bilen, tekniker og skuespillere.
- ☐ Handlingen i «Råte» fortalt med tekst og bilder.
- ☐ Samtalestartere til bruk etter forestillingen.
- ☐ Ting å være ekstra forberedt på og mulige triggere.
- ☐ Forslag til AKS-piktogrammer.
- ☐ Kontaktinformasjon til Unge Viken Teater.

Unge Viken Teater kommer på besøk

Vi kommer med en stor varebil som du kan se på bildet under. I bilen har vi kostymer, rekvisitter og teknikk som vi kommer til å bruke i forestillingen. Vi gleder oss til å besøke dere!

De som kommer på besøk med forestillingen «Råte» er fire skuespillere og to teknikere.

UNGEVIKENTEATER

Disse kommer på besøk med forestillingen:

REBECCA:

Rebecca er inspisient.

Rebecca setter opp scenografien sammen med Benjamin.

Rebecca passer på at alle tingene ligger der de skal.

Rebecca sier ifra til skuespillerne og publikum når forestillingen skal starte.

UNGE VIKENTEATER

BENJAMIN:

Benjamin er tekniker.

Benjamin rigger opp scenografien sammen med Rebecca.

Benjamin styrer lys og lyd under forestillingen.

Benjamin har av og til med seg en ekstra tekniker til å hjelpe seg.

UNGE VIKENTEATER

KORNELIA:

Kornelia er skuespiller.

Hun spiller karakteren Lille.

Lille er redd for veldig mye og tør ikke gå ut av huset sitt.

Søsteren og foreldrene til Lille er døde, så hun bor helt alene.

Lille har en venn som heter Gilbert. Gilbert er en kråke som Lille tenker at hun snakker med.

Lille passer veldig godt på epletreet i hagen, fordi det minner henne om storesøsteren Sara.

MARIANNE:

Marianne er skuespiller.

Hun spiller karakteren Gilbert.

Gilbert er ei kråke, som er Lilles venn.

Gilbert kan snakke.

Gilbert reiser ut i verden for å fortelle Lille hva som skjer der ute.

FRIDE:

Fride er skuespiller.

Fride spiller karakteren Sara.

Sara er storesøsteren til Lille.

Sara synes Lille lever et kjedelig liv.

Sara døde egentlig for mange år siden.

Nå kommer hun tilbake for å få Lille til å gjøre alt som Sara ikke rakk å gjøre mens hun var levende.

KRISTOFFER:

Kristoffer er skuespiller.

Kristoffer spiller karakteren Naboen.

Naboen flytter inn i huset ved siden av Lille.

Naboen var også naboen deres da Sara og Lille var små.

Naboen blir forelska i Lille.

Naboen var til stede da Sara døde og har tenkt på det hele livet sitt.

Handlingen i «Råte»

Det er blått lys i rommet. Midt på scenen står et stort tre. Under treet står det en seng. Det er bevegelse inne i treet. En stemme fra treet sier «jeg kjeder meg». En jentestemme synger om at hun vil at ting skal være annerledes.

Det blir lyst på scenen. En jente reiser seg opp fra sengen. Jenta heter Lille. Hun bor i senga i treet.

Hun hører på en trompetmelodi på kassettpilleren sin. Hun gjør morgenrutinen sin. Så tar hun opp stemmen sin i kassettpilleren. Det er for å si hvordan hun har det. Først sier hun at hun ikke har det så bra. Deretter sletter hun opptaket og sier at alt går bare bra.

Handlingen i «Råte»

Det kommer på en glad sang.

En Kråke med hjelm og flygebriller dukker opp i treet. Kråka er fantasi-vennen til Lille. Kråka spør om det er en god morgen. Lille sier: «Gjett om!» selv om hun ikke mener det.

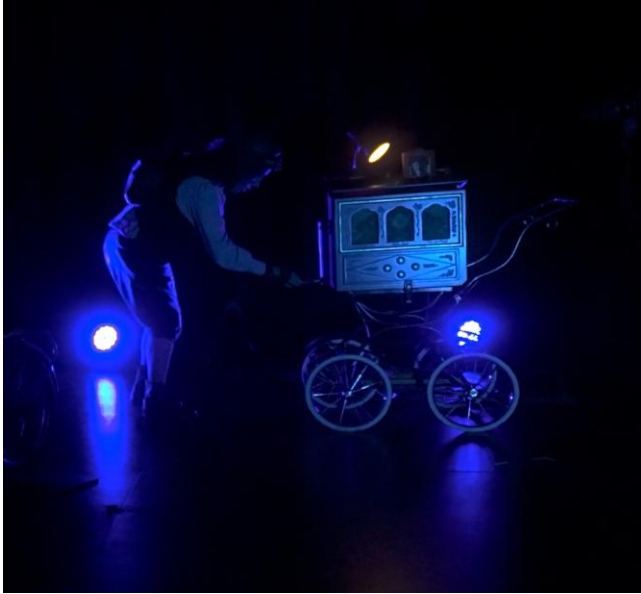
Kråka forteller om alt hun har sett i byen som Lille kan prøve å gjøre, men Lille har ikke lyst til å gå ut av huset sitt.

Lille titter ut av vinduet. Hun ser en mann hun aldri har sett før i nabohuset! Lille har fått en ny nabo! Lille hater forandringer og synes det er forferdelig å ha fått en ny nabo.

Kråka sier at naboen sikkert er snill, men det tror ikke Lille noe på. Hun slukker lyset og går og legger seg slik at Naboen ikke skal se henne.

Handlingen i «Råte»

Det er natt. Kråka
flyr bort til
nabohuset. Der står
det en lirekasse.

Lirekassa begynner
å spille helt av seg
selv! Kråka flyr vekk.

Sara sitter inne i treet og
synger. Hun synger om at
hun vil leve og røre på seg.
Det var stemmen hennes
vi hørte i treet helt i
starten.

Sara er søsteren til Lille.

Sara er egentlig død, men
det synes hun er kjedelig,
så nå vil hun våkne for å
 snakke med Lille.

Handlingen i «Råte»

Sara vekker Lille.
Lille blir redd.
Hun gjemmer seg under senga si.

Kråka kommer tilbake.
Lille forteller om Sara. Kråka
tar bilde av Sara som tuller
når Kråka tar bilde.
Kråka skjønner ikke hvorfor
Lille er redd. Sara er jo bare
storesøsteren til Lille, selv
om hun er et spøkelse!

Handlingen i «Råte»

Sara vil at Lille skal hente fotballen hennes som sitter fast i treet.

Lille snakker inn i båndopptakeren: hun sier at hun sikkert har blitt gal.

Men så overtaler Sara Lille til å klatre opp i treet og hente ballen.

Lille ser utover hele byen.

Hun forteller til Sara at hun ser ting hun aldri har sett før når hun bare var nede på bakken.

Vi får vite at moren og faren til Sara og Lille også er døde, og at Lille bor helt alene.

Handlingen i «Råte»

Sara synes at Lille skal slutte å være redd og heller gjøre flere morsomme ting.

Lille nekter.

Hun legger seg i senga igjen.

Når Lille har lagt seg, sender Lille og Kråka en kasse med epler ned i hagen til naboen for at Lille og Naboen skal bli venner.

Naboen finner eplene utenfor huset sitt.

Handlingen i «Råte»

Naboen kommer på besøk. Lille titter gjennom nøkkelhullet og ser at det er Naboen.

Lille blir veldig redd, men åpner døra allikevel.

Naboen takker for eplene. Lille synes naboen er kjekk.

Lille blir stille. Sara sier hun må si noe så naboen ikke går. Lille sier at Naboen må ta på sukker og at han må bake eplepai.

Naboen sier at det skal han gjøre. Så går han hjem til seg selv.

Handlingen i «Råte»

Lille blir veldig stressa.
Sara blir sint på Lille.
Sara tar frem en hagle.
«Bruk den hvis du ikke vil
leve livet ditt» sier hun.
Lille vil ikke bruke hagla.

Sara vil drikke alkohol
og røyke og gjøre
bøllete ting.
Sara putter mye snus
inn i munnen for å tøffe
seg. Hun blir kvalm og
kaster opp i et
smykkeskrin.
Lille synes Sara er teit.

Handlingen i «Råte»

Sara minner Lille på at da de var små pleide Sara å trøste Lille når hun var redd døden.

Sara pleide å si at ingen helt forsvant selv om de døde.

Det er derfor Sara har kommet tilbake til Lille.

Lille sier at Sara alltid har vært modig og at Lille alltid har vært redd. Hun sier at derfor burde Sara få leve og ikke henne.

De sovner.

Handlingen i «Råte»

Kråka vil fortelle nyheter fra verden, men Lille sover sammen med Sara og hører ikke på henne.

Naboen er våken! Han har bakt en eplepai! Han tar med seg paien til Lille sitt hus. Han virker nervøs. Kanskje han liker Lille ekstra godt? Han ringer på og Lille våkner. Naboen forteller at han har laget pai. Han vil spise pai med Lille. Sara overtaler Lille til å invitere Naboen inn.

Naboen og Lille spiser pai og snakker. Sara blir sjalu.

Naboen synes det er hyggelig at de er naboer igjen. Lille kjenner Naboen igjen:

Lille, Sara og Naboen pleide å leke sammen da de var små!

Handlingen i «Råte»

Naboen husker hvordan Sara døde:

En gang de lekte sammen, løp Sara ut på gata etter fotballen, snublet i skolissene sine og slo hodet i fortauet. Naboen og Lille klarte ikke å hjelpe Sara.

Alle blir triste.

Sara forteller at faren deres spilte inn en minnesang på trompet da Sara døde. Det er den sangen Lille alltid hører på for å trøste seg.

Lille og Naboen hører på trompetsangen.

Så skåler Naboen og Lille med to eplepaistykker og husker på de som de savner.

Handlingen i «Råte»

Naboen spør hva Lille jobber med. Siden Lille bare er hjemme i huset sitt, begynner hun å lyve.

Hun sier hun er flyvertinne og reiser hele tiden. Naboen synes Lille er veldig tøff.

De flørter og synger en tullete sang.

Plutselig kysser Naboen Lille! Begge blir glade og flau, og Naboen vil forte seg hjem.

Men før han går, kysser han Lille en gang til og sier at han vil be henne på middag neste dag.

Det sier Lille ja til.

Handlingen i «Råte»

Lille er veldig glad og forelska. Hun spør om Sara kan la Lille og Naboen være i fred neste dag fordi det er vanskelig å være romantisk når Sara ser på.

Sara blir sjalu og sier slemme ting: at Lille er pysete og feig og aldri kommer til å tørre å snakke med Naboen uten henne.

Sara sier at hun vil være helt alene med Lille dagen etter. Sara sier at hvis Lille møter naboen, blir hun borte inne i treet igjen.

Lille blir lei seg og sier at det aller viktigste i livet hennes er Sara; de kan være alene sammen uten Naboen. De legger seg, men Lille får ikke sove.

Handlingen i «Råte»

Lille vil snike seg ut for å besøke naboen. Kråka kommer og vil hjelpe henne, men før hun rekker å gå ut av porten, våkner Sara. Sara blir kjempesint og redd! Hun nekter Lille å gå!

Lille tør ikke gå fra Sara.

Sara er sjalu og sier Kråka er ekkel. Hun vil at Lille skal skyte Kråka.

Lille vil ikke det. Men når Sara sier hun kommer til å forsvinne hvis Sara ikke skyter Kråka, så gjør hun det allikevel.

Kråka detter sammen over sykkelen.

Handlingen i «Råte»

Lille begynner å gråte, men Sara blir kjempeglad!

Hun sier de kan bruke Kråka som fugleskremsel for de andre fuglene.

Da blir Lille sint på Sara.

Midt i krangelen kommer Naboen. Lille sier at Naboen må gå. Naboen vil ikke. Han blir sint og lei seg for at Lille ikke vil være sammen med ham slik hun lovet. Han vil drikke kaffe med Lille og bli kjent med henne.

Naboen sier at han aldri har tilgitt seg selv fordi Sara døde og han ikke kunne hjelpe. Lille sier at Sara tilgir ham, men at Sara ville dødd uansett.

Lille sier hun vil være en fugl slik som Kråka. Naboen sier at Lille kan reise vekk hvis hun vil. Så går han.

Handlingen i «Råte»

Lille er veldig lei seg fordi hun fikk Naboen til å gå.

Hun vil høre på trompetsangen på kassettspilleren. Men hun slettet trompetsangen som faren hennes har spilt inn!

Lille blir fortvilet.

Hun spiller inn et avskjedsbrev til Naboen. Hun sier de ikke kan drikke kaffe allikevel og at Naboen ikke trenger å holde en minneseremoni når hun dør, for hun tror ikke noen kommer til å komme.

Lille tar frem geværet for å skyte seg selv, men Sara stopper henne.

Sara vil at Lille skal bytte plass med Sara så Sara kan leve ute i verden og Lille kan bo i treet. Men det nekter Lille.

Handlingen i «Råte»

Sara blir modig. Hun sier at hun vil leve.

Lille sier til Sara at hun alltid kommer til å være glad i henne, men at hun må leve livet sitt. Sara tar ned det store moseteppet hun har bodd inne i siden hun døde.

Så dribler hun seg ut med fotballen sin.

Lille blir igjen alene.

Lille åpner porten. Hun legger Kråka forsiktig på senga og tar skoene hennes for å bli ekstra modig.

Hun tar på skoene til kråka. Hun går ut i verden.

Det ser ut som om det kommer til å gå bra med Lille og at hun klarer seg alene uten fantasivennene Kråka og Sara.

Kanskje hun kommer tilbake til Naboen når hun har trent seg på å være modig ute i verden?

Samtalestartere for «Råte»:

Etter forestillingen kan det være fint å snakke med noen om hva man har sett.

Her er forslag til noe spørsmål som kan sette i gang en samtale:

- Du har akkurat sett stykket «Råte». Hva synes du det handlet om?
- Er det noe du husker ekstra godt fra forestillingen? Noe du synes var ekstra morsomt, skummelt, trist eller fint?
- Hvorfor tror du Lille var så redd og lei seg?
- Lille var redd for mange ting hun må gjøre i livet sitt. Da var det viktig for henne å gjøre de samme tingene hver dag. Hvorfor tror du det var så viktig for henne?
- Mannen med gitaren flyttet inn i nabohuset. Hvorfor var hun så redd for han?
- Sara var søsteren til Lille som døde da hun var liten. Hvorfor kom hun tilbake til Lille?
- Lille sin fantasivenn er en Kråke. På hvilken måte prøvde Kråka å hjelpe Lille? På hvilken måte kan det være fint å ha en fantasivenn?

Samtalestartere for «Råte»:

- Hvorfor tror du Lille lot Sara bestemme så mye over seg?
- Hvorfor ville ikke Sara dra?
- Lille ville ikke gi slipp på Sara. Hvorfor tror du det?
Hvorfor er det sånn av og til?
- Helt til slutt fikk Sara Lille til å skyte Kråka. Hvorfor tror du Sara gjorde det?
- Hvordan tror du det går med Lille? Hva tror du hun finner på i livet sitt?
- Naboen hadde dårlig samvittighet fordi Sara døde. Synes du han trenger å ha det? Hva kan dårlig samvittighet gjøre med oss?
- Selv om Lille var redd, begynte hun å gjøre ting hun syntes var skummelt. Når kan det være lurt å gjøre ting man egentlig er litt redd for?

Varighet:

Forestillingen varer i 65 minutter

Ting å være ekstra forberedt på og mulige triggere:

- Det står et tre på scenen som skuespillerne klatrer og henger i. Treet er ganske høyt, men det er helt trygt for skuespillerne å klatre i. De har øvd lenge på det de gjør så de ikke faller ned.
- I stykket snakker man om døden, at de man er glad i kan dø og om ensomhet. Stykket er både morsomt og trist.
- To steder i forestillingen tar Lille frem et gevær. Et sted i forestillingen kommer det geværlyd når Lille skyter. Geværet er et lekegevær og lyden kommer fra opptak på høyttalerne.
- Lille skyter kråka Gilbert. Noen kan synes dette er trist. Det kommer geværlyd når Lille skyter. Det kommer ikke teaterblod eller andre spesialeffekter.
- Det kan bli ganske mørkt på scenen.
- Det er mye musikk i teaterstykket. Noen kan synes det er høy lyd. Da er det lov å holde seg for ørene eller bruke hørselsvern.
- Noe av musikken kan virke litt trist.
- Lille er litt engstelig og redd. Av og til reagerer hun med store bevegelser og roping når hun blir skremt. Noen synes dette er litt høylytt og bråkete.

Ting å være ekstra forberedt på og mulige triggere

- Lille og Naboen kysser.
- Et sted i forestillingen har Lille og Sara en fest. Da snuser de og drikke alkohol. (Dette er egentlig bare vann.)
- Noen kan synes det er trist når Naboen og Lille forteller om hvordan Sara løper ut i veien og blir påkjørt av en bil slik at hun dør når hun er liten.
- Når skuespilleren som spiller Naboen går inn og ut av scenen, kommer han ganske nært publikum. Han kommer aldri til å snakke til dere eller ta dere med opp på scenen og dere får alltid sitte helt i fred på plassen deres.

Alternativ og supplerende kommunikasjon (ASK)

- Vi anbefaler å benytte den visuelle guiden sammen med deres alternative og supplerende kommunikasjon. Noen tegn som kan benyttes er:

Takk for at vi fikk besøke dere!

Vi setter pris på en tilbakemelding! Skriv gjerne noen ord om opplevelsen til sofie@ungeviken.no hvis dere har tid og anledning. Vi håper å se dere snart igjen! Hilsen alle oss på Unge Viken Teater.

UNGE VIKENTEATER

Alle bilder er fotografert av Lars Opstad

Piktogrammer er hentet fra <https://arasaac.org/>